

Etusivu>Sinun oikeutesi>Syytetyt (rikosoikeudelliset menettelyt)

Tämän sivun alkukielistä versiota [lv](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

latvia

Swipe to change

Syytetyt (rikosoikeudelliset menettelyt)

Latvia

Näillä sivuilla kerrotaan mitä tapahtuu, kun rikoksesta epäilty tai syytetty henkilö joutuu oikeuteen. Lievistä rikkomuksista, kuten liikenne rikkomuksista, määrätään tavallisesti kiinteä rangaistus, yleensä sakko. Niistä kerrotaan tietosivulla 5. Tietoja rikoksen uhrin oikeuksista saat tästä.

Lyhyt yhteenveto rikosoikeudenkäyntimenettelyistä

Seuraavassa on lyhyt yhteenveto rikosoikeudenkäyntimenettelyn tavanomaisista vaiheista.

Esitutkinta

Syyteharkinta

Asian käsittely ensimmäisen asteen tuomioistuimessa

Toinen käsittely muutoksenhaku tuomioistuimessa

Kolmas käsittely korkeimmassa oikeudessa

Lainvoimaisten tuomioiden tarkistaminen (ylimääräinen muutoksenhaku)

Oikeudenkäyntimenettelyjen eri vaiheet ja vastaajan oikeudet niissä on esitetty yksityiskohtaisesti tietosivuilla.

Esitetyt tiedot ovat ainoastaan ohjeellisia, eivätkä ne korvaa oikeudellista neuvontaa.

Euroopan komission rooli

Euroopan komissiolla ei ole toimivaltaa rikosoikeudenkäyntimenettelyissä jäsenvaltioissa, eikä se siksi voi auttaa valituksen tekemisessä. Näillä sivuilla on tietoa siitä, keneen voi ottaa yhteyttä ja miten tulee menetellä.

Tarvittavat tiedot löytyvät alla olevien linkkien kautta

1 – Miten saan oikeudellista neuvontaa

2 – Oikeuteni rikostutkinnan aikana

Esitutkinta

Syyteharkinta

Pakkokeinoja

3 – Oikeuteni oikeudenkäynnin aikana

4 – Oikeuteni oikeudenkäynnin päätyttyä

5 – Liikenne rikkomukset

Linkkejä

[Rikosprosessilaki \(Kriminālprocesa likums\)](#)

[Rikoslaki \(Krimināllikums\)](#)

[Valtion poliisiviranomaiset \(Valsts policija\)](#)

[Syyttäjälaitos \(Latvijas Republikas Prokuratūra\)](#)

[Latvian valantehneiden asianajajien neuvosto \(Latvijas Zvērinātu advokātu padome\)](#)

[Latvian tuomioistuimet \(Tiesas\)](#)

Päivitetty viimeksi: 15/06/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.

Tämän sivun alkukielistä versiota [lv](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

1 – Miten saan oikeudellista neuvontaa

Jos joutuu rikosoikeudenkäynnin osapuoleksi, on erittäin tärkeää saada riippumaton oikeudellista neuvontaa. Tietosivuilla kerrotaan, milloin ja missä olosuhteissa rikoksesta epäillyllä on oikeus asianajajaan. Samoin kerrotaan, mitä asianajaja voi tehdä hyväksesi. Tällä yleisellä tietosivulla kerrotaan, miten asianajajan löytää ja miten hän saa palkkionsa, jos asiakkaalla ei ole varaa maksaa sitä.

Kuinka löydän asianajajan

Asianajajaa tarvitseva voi ottaa yhteyttä [Latvian valantehneiden asianajajien neuvostoon \(Latvijas Zvērinātu advokātu padome\)](#). Neuvostolla on [luettelo](#) Latviassa asianajotoimintaa harjoittavista asianajajista.

Vaikka rikoksesta epäilty olisi pidätetty tai vangittu, hän voi ilmoittaa oikeudenkäyntiviranomaiselle (tutkijalle, syyttäjälle tai tuomioistuimelle) haluavansa oikeudellista neuvontaa. Epäillylle annetaan tietoa yleisestä oikeusavusta, tai yleiselle oikeusavustajalle ilmoitetaan, että epäilty tarvitsee oikeudellista neuvontaa.

Parasta on, jos epäilty tai tämän sukulaiset tekevät sopimuksen asianajajan kanssa ja tämä hoitaa sitten asiaa niin pitkään kuin on tarpeen.

Asianajajan palkkion maksaminen

Asiakas ja asianajaja sopivat asianajajan palkkiosta kirjallisesti. Jos asianajajan kanssa ei ole tehty sopimusta, valtio järjestää tarvittavan oikeudellisen neuvonnan, joka maksetaan valtion budjetista.

Linkkejä

[Rikosprosessilaki \(Kriminālprocesa likums\)](#)

[Laki asianajajakunnasta \(Latvijas Republikas Advokatūras likums\)](#)

[Laki yleisestä oikeusavusta](#) (*Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums*)

[Asetus yleisestä oikeusavusta](#) (*Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu*)

[Latvian valantehneiden asianajajien neuvosto](#) (*Latvijas Zvērinātu advokātu padome*)

[Oikeusapuviranomainen](#) (*Juridiskās palīdzības administrācija*)

Päivitetty viimeksi: 15/06/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.

Tämän sivun alkukielistä versiota [lv](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

2 - Oikeuteni rikostutkinnan aikana ennen oikeuskäsittelyn alkua

Mitkä ovat rikostutkinnan vaiheet?

Esitutkinnan tarkoituksena on selvittää,

onko tapahtunut rikos

ketä rikoksesta syytetään

lopetetaanko asian käsittely vai viedäänkö se oikeuteen.

Rikosasian käsittelyssä on ennen oikeudenkäyntiä kaksi vaihetta: esitutkinta ja syyteharkinta.

Esitutkinnan suorittavat eri poliisiviranomaiset, joita ovat muun muassa [valtiollinen poliisi](#) (*Valsts policija*), [suojelupoliisi](#) (*Drošības policija*), [talousrikoksia selvittävä poliisi](#) (*Finanšu policija*), [sotapoliisi](#) (*Militārā policija*), [vankeinhoitolautakunta](#) (*Ieslodzījuma vietu pārvalde*), [korruption ehkäisy- ja torjuntavirasto](#) (*Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs*), [rajavartioloitos](#) (*Valsts robežsardze*), tulliviranomaiset, kansainvälisillä merialueilla alusten kapteenit ja ulkomailla toimivissa kansallisissa asevoimissa sotilasyksiköiden päälliköt. Esitutkinnan suorittaa se viranomainen, jonka lainkäyttöalueella rikos on tehty. Myös [syyttäjänvirasto](#) (*Latvijas Republikas Prokuratūra*) voi osallistua esitutkintaan.

[Syyttäjäviranomaiset](#) hoitavat syyteharkinnan ja nostavat syyteen.

Oikeuteni esitutkinnan aikana

Lisätietoja rikoksesta epäillyn oikeuksista rikosprosessin eri vaiheissa ennen oikeudenkäyntiä:

1) Esitutkinta

2) Syyteharkinta

3) Pakkokeinoja

1) Esitutkinta

Esitutkinnan tarkoitus

Esitutkinnan tarkoituksena on selvittää, onko tapahtunut rikos, ketä rikoksesta syytetään ja voidaanko asian käsittely lopettaa.

Tutkija (tavallisesti poliisi) kuulustelee rikoksesta epäiltyä. Rikoksesta epäilty voidaan esitutkintavaiheessa pidättää 48 tunniksi, ja turvatoimena hänet voidaan pitää vangittuna.

Esitutkintaan ja syyteharkintaan käytettävissä oleva aika riippuu rikoksen vakavuudesta (6–22 kuukautta siten, että ajanjaksoa on mahdollista jatkaa kuudella kuukaudella). Jos määräaikoja ei noudateta, kaikki turvatoimet ja omaisuus oikeuksia koskevat rajoitukset on kumottava.

Miten saan tietoja siitä, mitä tapahtuu?

Esitutkintaa suorittava poliisi pitää epäillyn ajan tasalla.

Jos en osaa kieltä, saanko tulkin?

Poliisi tai syyttäjä huolehtii siitä, että rikoksesta epäillyn käytettävissä on tulkki. Tulkki kääntää ja tulkaa kaiken tarvittavan – asiakirjat, tutkijan ja asianajajan puheet sekä epäillyn lausumat.

Missä vaiheessa saan puhua asianajajalle?

Jos rikoksesta epäilty ei osaa paikallista kieltä, hänellä ei ole pakko olla asianajajaa, mutta se on suositeltavaa, koska epäilty ei ehkä tunne paikallisia tapoja ja lakeja. Epäilty voi valita asianajajansa itse, tai hän voi pyytää rikostutkintaa hoitavaa henkilöä hankkimaan paikalle yleisen oikeusavustajan.

Jos epäilty on pidätetty, häntä edustamaan kutsutaan 48 tunnin kuluessa asianajaja. Jos oikeudelliseen menettelyyn osallistuu ulkomainen asianajaja, hänen on suositeltavaa toimia yhteistyössä paikallisen asianajajan kanssa.

Tulkki pyritään saamaan paikalle mahdollisimman pian, jotta tilanne voidaan selittää epäillylle ja häntä voidaan kuulustella.

Pyydetäänkö minulta tietoja? Pitääkö minun antaa tietoja?

Rikoksesta epäillyllä on oikeus mutta ei velvollisuutta antaa tietoja. Epäillyllä on oikeus pysyä vaiti, eikä tätä voida käyttää epäiltyä vastaan tai tulkita haluttomuudeksi tehdä yhteistyötä rikostutkinnassa.

Mitä tapahtuu, jos sanon jotain, jota voidaan käyttää minua vastaan?

Epäillyn lausumia käytetään yhdessä muun asiaa koskevan todistusaineiston kanssa. Epäillyn ei tarvitse todistaa itseään vastaan. Epäillyllä on oikeus antaa tarpeelliseksi katsomansa lausumat tai kieltäytyä todistamasta.

Voinko ottaa yhteyttä perheenjäseneen tai ystävään?

Pidätetyllä on oikeus pyytää tutkijaa ilmoittamaan lähiomaisille, muille sukulaisille, työpaikalle tai oppilaitokseen jne.

Voinko tavata tarvittaessa lääkäriä?

Kyllä. Esitutkinnassa kunnioitetaan ihmisoikeuksia.

Olen toisen valtion kansalainen. Voinko ottaa yhteyttä omaan suurlähetystööni?

Rikoksesta epäillyllä on oikeus pyytää, että hänen kotimaansa suurlähetystölle tai konsulaatille ilmoitetaan.

Olen toisen valtion kansalainen. Onko minun pysyttävä maassa koko tutkinnan ajan?

Rikoksesta epäillyn on pysyttävä maassa tutkinnan ajan. Rikostutkija päättää, onko tutkintaprosessiin mahdollista osallistua videoyhteydellä tai puhelinneuvottelulla.

Voidaanko minut palauttaa kotimaahan?

Laissa ei ole tällaista vaatimusta, mutta henkilö on mahdollista karkottaa Latvian tasavallasta rangaistustoimenpiteenä [tuomioistuimen tuomion](#) perusteella.

Pidetäänkö minut tutkintavankeudessa vai vapautetaanko minut?

Tutkintatuomari tekee vangitsemispäätöksen 48 tunnin kuluessa kunnioitusta. Epäilty voidaan vangita, jos rikoksesta voidaan määrätä vankeusrangaistus eikä millään muulla turvatoimenpiteellä voida varmistaa sitä, että

epäilty ei pakene rikostutkintaa, tuomioistuinkäsittelyä tai tuomion täytäntöönpanoa

epäilty ei häiritse rikostutkintaa

epäilty ei tee uutta rikosta.

Tutkintatuomari kuulee epäiltyä, ennen kuin hän tekee vangitsemispäätöksen. Epäillyllä on oikeus toimittaa asiakirjoja, joiden perusteella vangitseminen olisi kohtuutonta. Asianajaja ja tulkki ovat paikalla auttamassa epäiltyä.

Voinko poistua maasta rikostutkinnan aikana?

Rikoksesta epäilty voi poistua maasta rikostutkijan (yleensä kirjallisesti antamalla) luvalla.

Voiko poliisi ottaa sormenjäljet, DNA-näytteitä (hiuksia, sylkeä) tai muita eritteitä?

Lisätietoja [rikoksesta epäillyn oikeuksista](#)

Voidaanko tehdä henkilöntarkastus?

Lisätietoja [rikoksesta epäillyn oikeuksista](#)

Voiko poliisi suorittaa etsinnän kotonani, liiketoissani tai autossani?

Lisätietoja [rikoksesta epäillyn oikeuksista](#)

Voinko hakea muutosta?

Tutkintatuomarin päätökseen voi hakea muutosta tuomioistuimen puheenjohtajalta. Rikostutkijan toimista voi valittaa valvovalle syyttäjälle ja syyttäjän toimista valtakunnansyyttäjälle.

Rikostutkijan, syyttäjän tai tutkintatuomarin päätöksiin on haettava muutosta kymmenen päivän kuluessa, mutta heidän toimistaan voi valittaa milloin tahansa tutkinnan aikana.

Muutoksenhaun voi tehdä osaamallaan kielellä. Muutoksenhaku on käsiteltävä kymmenen päivän kuluessa sen vastaanottamisesta. Jos hakemusta ei ole kirjoitettu virallisella kielellä, määräaika alkaa kuluu siitä, kun käännös on saatavilla. Epäillylle ilmoitetaan asiasta.

Voinko tunnustaa syyllisyyteni kaikkiin tai joihinkin syytekohtiin ennen oikeudenkäyntiä?

Esitutkinnan ja [syyteharkinnan](#) aikana voi tunnustaa syyllisyytensä kaikkiin tai joihinkin syytekohtiin tai yhteen syytekohtaan.

Syyllisyyden tunnustamista pidetään lieventävänä seikkana, joka voi olla peruste rangaistuksen lieventämiselle tai rikostutkinnan päättämiseksi. Yhteistyö esitutkinnan/syyteharkinnan aikana voi johtaa lievempien turvatoimien soveltamiseen tai tutkintavankeudesta vapauttamiseen.

Voivatko syytteet muuttua ennen oikeudenkäyntiä?

Syytteet voivat muuttua, jos syyttäjä on saanut uusia todisteita. Jos alkuperäinen syyte osoittautuu vääräksi, sitä on muutettava. Siinä tapauksessa syyttäjä päättää syytekäsittelyn niiltä osin. Rikoksesta epäillylle esitetään uusi syyte.

Voinko saada syytteen rikoksesta, josta minua on jo syytetty toisessa jäsenvaltiossa?

Syyte on mahdollista nostaa, mutta henkilöä ei voida tuomita rikoksesta, josta hänet on jo tuomittu tai vapautettu toisessa valtiossa.

Saanko tietoa minua vastaan todistavista henkilöistä?

Rikoksesta epäilty saa tiedon henkilöistä, jotka todistavat häntä vastaan. Syyttäjä antaa tutkinta-asiakirjat epäillylle tutkinnan päättämisen jälkeen, ennen kuin ne lähetetään tuomioistuimeen, ja epäillyllä on mahdollisuus tutustua todistajanlausuntoihin.

Saanko tietoa muista todisteista minua vastaan?

Epäilty saa tutkinta-asiakirjat. Ne sisältävät kaiken todistusaineiston, jota syyttäjä aikoo tuomioistuimessa käyttää epäiltyä vastaan. Syyttäjä antaa epäillylle jäljennökset tutkinta-asiakirjoista.

Minut on jo tuomittu tästä rikoksesta toisessa jäsenvaltiossa. Mitä tapahtuu?

Samasta rikoksesta ei voida tuomita Latviassa. EU:n jäsenvaltioissa sovelletaan kaksoisrangaistavuuden kieltoa (*ne bis in idem*).

Tarkistetaanko rikosrekisterini?

Rikosrekisteri tarkistetaan.

2) Syyteharkinta

Syyteharkinnan tarkoitus

Syyteharkinnassa pyritään määrittämään tapahtunut rikos, nimeämään henkilö, jota rikoksesta syytetään, ja päättämään, voidaanko asian käsittely lopettaa vai viedäänkö se tuomioistuimeen. [Syyttäjä](#) käsittelee asiaa rikoksesta epäillyn kanssa.

[Esitutkintaan](#) ja syyteharkintaan käytettävissä oleva aika riippuu rikoksen vakavuudesta (6–22 kuukautta siten, että ajanjaksoa on mahdollista jatkaa kuudella kuukaudella). Jos määräaikoja ei noudateta, kaikki turvaamistoimet ja omaisuusoikeuksia koskevat rajoitukset on kumottava.

Miten saan tietoja siitä, mitä tapahtuu?

Syyteharkinnan aikana suoritetaan enimmäkseen samoja tutkintatoimia kuin esitutkinnan aikana. Syyttäjä kertoo niistä rikoksesta epäillylle.

Jos en osaa kieltä, saanko tulkin?

Syyttäjä huolehtii siitä, että rikoksesta epäillyn käytettävissä on tulkki. Tulkki tulkkaa kaiken tarvittavan – asiakirjat, syyttäjän ja asianajajan puheet sekä epäillyn lausumat.

Missä vaiheessa saan puhua asianajajalle?

Jos rikoksesta epäilty ei osaa paikallista kieltä, hänellä on suositeltavaa olla asianajaja, koska epäilty ei ehkä tunne paikallisia tapoja ja lakeja. Jos oikeudelliseen menettelyyn osallistuu ulkomainen asianajaja, hänen on suositeltavaa toimia yhteistyössä paikallisen asianajajan kanssa. Epäilty voi valita asianajajan itse, tai hän voi pyytää syyttäjää hankkimaan paikalle yleisen oikeusavustajan.

Tulkki pyritään saamaan paikalle mahdollisimman pian, jotta tilanne voidaan selittää epäillylle ja häntä voidaan kuulustella jne.

Pyydetäänkö minulta tietoja? Pitääkö minun antaa tietoja?

Rikoksesta epäillyllä on oikeus mutta ei velvollisuutta antaa tietoja. Epäillyllä on oikeus pysyä vaiti, eikä tätä voida käyttää epäiltyä vastaan tai tulkita haluttomuudeksi tehdä yhteistyötä.

Mitä tapahtuu, jos sanon jotain, jota voidaan käyttää minua vastaan?

Epäillyn antamaa todistajanlausuntoa käytetään yhdessä muun asiaa koskevan todistusaineiston kanssa. Epäillyn ei tarvitse todistaa itseään vastaan.

Epäillyllä on oikeus antaa tarpeelliseksi katsomansa lausunto tai kieltäytyä todistamasta.

Voinko ottaa yhteyttä perheenjäseneen tai ystävään?

Pidätetyllä on oikeus pyytää syyttäjää ilmoittamaan lähiomaisille, muille sukulaisille, työpaikalle tai oppilaitokseen jne.

Voinko tavata tarvittaessa lääkärin?

Kyllä. Syyteharkinnassa kunnioitetaan ihmisoikeuksia.

Olen toisen valtion kansalainen. Voinko ottaa yhteyttä omaan suurlähetystöön?

Rikoksesta epäillyllä on oikeus pyytää, että hänen kotimaansa suurlähetystölle tai konsulaatille ilmoitetaan.

Olen toisen valtion kansalainen. Onko minun pysyttävä maassa tutkinnan ajan?

Rikoksesta epäillyn on pysyttävä maassa syyteharkinnan ajan. Syyttäjä päättää, onko tutkintaprosessiin mahdollista osallistua videoyhteydellä tai puhelinneuvottelulla.

Voidaanko minut palauttaa kotimaahan?

Laisissa ei ole tällaista vaatimusta, mutta karkotus Latvian tasavallasta on mahdollinen lisärangaistuksena [☞ tuomioistuimen tuomion](#) perusteella.

Pidetäänkö minut tutkintavankeudessa vai vapautetaan minut?

Tutkintatuomari tekee päätöksen vangitsemisesta. Epäilty voidaan vangita, jos rikoksesta voidaan määrätä vankeusrangaistus eikä millään muulla turvatoimenpiteellä voida varmistaa, että epäilty ei pakene tutkintaa, tuomioistuinikäsitteilyä tai tuomion täytäntöönpanoa ja että hän ei häiritse rikostutkintaa tai jatka rikollista toimintaa.

Tutkintatuomari kuulee epäiltyä, ennen kuin hän tekee vangitsemispäätöksen. Epäillyllä on oikeus toimittaa asiakirjoja, joiden perusteella vangitseminen olisi kohtuutonta. Asianajaja ja tulkki ovat paikalla auttamassa epäiltyä.

Voinko poistua maasta syyteharkinnan aikana?

Rikoksesta epäilty voi poistua maasta syyttäjän (yleensä kirjallisesti antamalla) luvalla.

Voiko poliisi ottaa sormenjäljet, DNA-näytteitä (hiuksia, sylkeä) tai muita eritteitä?

Lisätietoja [rikoksesta epäillyn oikeuksista](#)

Voidaanko tehdä henkilöntarkastus?

Lisätietoja [rikoksesta epäillyn oikeuksista](#)

Voiko poliisi suorittaa etsinnän kotonani, liiketiloissani tai autossani?

Lisätietoja [rikoksesta epäillyn oikeuksista](#)

Voinko hakea muutosta?

Tutkintatuomarin päätökseen voi hakea muutosta tuomioistuimen puheenjohtajalta. Syyttäjän toimista voi valittaa valtakunnansyyttäjälle.

Syyttäjän/tutkintatuomarin päätöksiin on haettava muutosta kymmenen päivän kuluessa. Syyttäjän toimista voi valittaa milloin tahansa tutkintaprosessin aikana.

Muutoksenhaun voi tehdä osaamallaan kielellä. Muutoksenhaku on käsiteltävä kymmenen päivän kuluessa sen vastaanottamisesta. Jos hakemusta ei ole kirjoitettu virallisella kielellä, määräaika alkaa kuluu siitä, kun käännös on saatavilla. Epäillylle ilmoitetaan asiasta.

Voinko tunnustaa syyllisyyteni kaikkiin tai joihinkin syytekohtiin ennen oikeudenkäyntiä?

Esitutkiminnan ja syyteharkinnan aikana voi tunnustaa syyllisyytensä kaikkiin syytekohtiin tai osaan niistä tai yhteen syytekohtaan.

Syyllisyyden tunnustaminen voi olla rangaistuksen lieventämisperuste. Syyllisyyden tunnustaminen ja yhteistyö esitutkiminnan/syyteharkinnan aikana voi johtaa lievempien turvatoimien soveltamiseen tai tutkintavankeudesta vapauttamiseen.

Syyllisyyden tunnustaminen saattaa johtaa rikosoikeudellisen menettelyn päättymiseen. Mahdollisia lopputuloksia:

ehdollinen vapautus rikosvastuusta

sovellettavaa seuraamusta koskeva syyttäjän määräys

syyllisyyden tunnustamista ja sovellettavaa rangaistusta koskeva sopimus syyttäjän kanssa. Sopimus vahvistetaan tuomioistuimessa.

Voivatko syytteet muuttua ennen oikeudenkäyntiä?

Syytteet voivat muuttua, jos syyttäjä on saanut uusia todisteita tai jos syyttäjä toteaa, että alkuperäinen syyte on osoittautunut vääräksi. Siinä tapauksessa syyttäjä päättää syyteharkinnan tältä osin. Uudet syytteet esitetään rikoksesta epäillylle.

Voinko saada syytteen rikoksesta, josta minua on jo syytetty toisessa jäsenvaltiossa?

Syyte on mahdollista nostaa, mutta henkilöä ei voida tuomita rikoksesta, josta hänet on jo tuomittu tai vapautettu toisessa valtiossa.

Saanko tietoa minua vastaan todistavista henkilöistä?

Rikoksesta epäilty saa tiedon henkilöistä, jotka todistavat tätä vastaan. Syyttäjä antaa tutkinta-asiakirjat ja todistajanlausunnot epäillylle tutkiminnan päättymisen jälkeen, ennen kuin ne lähetetään tuomioistuimeen.

Saanko tietoa muista todisteista minua vastaan?

Epäilty saa tutkinta-asiakirjat. Ne sisältävät kaiken todistusaineiston, jota syyttäjä aikoo tuomioistuimessa käyttää epäiltyä vastaan. Syyttäjä antaa epäillylle jäljennökset tutkinta-asiakirjoista.

Minut on jo tuomittu tästä rikoksesta toisessa jäsenvaltiossa. Mitä tapahtuu?

Samasta rikoksesta ei voida tuomita Latviassa. EU:n jäsenvaltioissa sovelletaan kaksoisrangaistavuuden kieltoa (*ne bis in idem*).

Tarkistetaan rikosrekisterini?

Kyllä, rikosrekisteri tarkistetaan.

3) Pakkoaineoja

Voiko poliisi ottaa sormenjäljet, DNA-näytteitä (hiuksia, sylkeä) tai muita eritteitä?

Epäiltyä voidaan pyytää antamaan sormenjäljet tai DNA-näyte. Muita eritenäytteitä voidaan pyytää ja ottaa, jos se on tarpeen tietyn rikoksen tutkiminnan kannalta.

Epäillyllä on oikeus tutustua asiantuntijatutkimusta koskevaan päätökseen, ennen kuin se pannaan täytäntöön, jos tutkimus koskee epäiltyä. Epäillyllä on oikeus esittää asiantuntijatutkimusta koskevia kysymyksiä, ennen kuin tutkimus tehdään.

Asiantuntijatutkimukseen on pakko suostua. Epäillyllä on velvollisuus antaa vertailevaa tutkimusta varten näytteitä tai sallia niiden hankkiminen.

Vapaaehtoinen näytteiden antaminen vertailevaan tutkimukseen otetaan huomioon. Epäillyllä on oikeus saada tutustua tietoihin, jotka kirjataan esitutkintapöytäkirjaan, ja hän voi pyytää lisäämään pöytäkirjaan tarpeellisenä pitämänsä asiat ennen kuin allekirjoittaa sen. Jos epäilty ei anna suostumustaan näytteiden ottamiseen vertailevaa tutkimusta varten, ne hankitaan pakkokeinoin tutkintatuomarin päätöksellä.

Voidaanko tehdä henkilöntarkastus?

Epäillylle voidaan tehdä silmämääräinen tarkastus sen selvittämiseksi, onko hänessä jälkiä rikollisesta toiminnasta, erityismerkkejä tai tuntumerkkejä jne.

Silmämääräisen tarkastuksen saa tehdä vain samaa sukupuolta oleva henkilö tai terveydenhoitoalan asiantuntija. Silmämääräisestä tarkastuksesta tehdään pöytäkirja, johon epäillyllä on oikeus tutustua ja johon hän voi esittää kommentteja.

Henkilö voidaan tarkastaa sen tutkimiseksi, onko hänen vaatteisiinsa, tavaroihinsa, vartalonsa tai ruumiinaukkoihinsa piilotettu tutkiminnan kannalta merkittäviä esineitä tai asiakirjoja. Henkilöntarkastuksen voi tehdä vain samaa sukupuolta oleva henkilö terveydenhoitoalan edustajan läsnä ollessa. Jos epäilty on pidätetty, henkilöntarkastus ei edellytä erillistä päätöstä. Henkilöntarkastus ei edellytetä erillistä päätöstä myöskään silloin, jos se tehdään tilaan tai alueeseen kohdistuvan etsinnän yhteydessä ja epäilty on paikalla etsinnän aikana.

Voiko poliisi suorittaa etsinnän kotonani, liiketiloissani tai autossani?

Koti, liiketilat, auto jne. voidaan tarkastaa. Tutkintatuomari tai tuomioistuin tekee päätöksen etsinnästä, mutta kiireellisissä tapauksissa riittää tutkijan päätös, jonka syyttäjä hyväksyy.

Epäillyllä tai epäillyn aikuisella perheenjäsenellä on oikeus olla läsnä etsinnän aikana, etenkin jos se suoritetaan virallisessa asuinpaikassa tai työpaikalla, paitsi jos epäilty on pidätetty. Jos epäilty tai tämän aikuinen perheenjäsen ei voi olla läsnä etsinnän aikana, paikalle on kutsuttava kunnan edustaja tai tilojen/rakennuksen johtaja tai haltija.

Epäillyllä on oikeus saada tietää etsintäpäätöksestä, ennen kuin se toteutetaan, ja tutkijalla on velvollisuus esittää päätös epäillylle. Kaikki etsinnän aikana löydetty ja takavarikoitunut esineet on näytettävä epäillylle, kirjattava, paketoitava ja tarvittaessa sinetöitävä.

Epäillyllä on oikeus vaatia etsintäpaikan palauttamista aiempaan tilaansa, jos se on käytännössä mahdollista. Epäillyllä on oikeus saada tutustua etsintäpöytäkirjaan, tehdä siihen huomautuksia ja pyytää niiden lisäämistä pöytäkirjaan. Epäillyllä on oikeus saada etsinnän aikana avukseen asianajaja ja tulkki.

Linkkejä

[Rikosprosessilaki](#) (*Kriminālprocesa likums*)

[Rikoslaki](#) (*Krimināllikums*)

[Valtion poliisiviranomaiset](#) (*Valsts policija*)

[Syyttäjälaitos](#) (*Latvijas Republikas Prokuratūra*)

[Rikosrekisterilaki](#) (*Sodu reģistra likums*)

[Laki kiinniotto- ja pidättämismenettelyistä](#) (*Aizturēto personu turēšanas kārtības likums*)

[Laki vangitsemismenettelyistä](#) (*Apcietinājumā turēšanas kārtības likums*)

[Laki asianajajakunnasta](#) (*Latvijas Republikas Advokatūras likums*)

Päivitetty viimeksi: 15/06/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.

Tämän sivun alkukielistä versiota [LV](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

3 – Oikeuteni oikeudenkäynnin aikana

Missä oikeudenkäynti pidetään?

Asia käsitellään [alioikeudessa](#) (käräjäoikeudessa), tai jos on kyse hyvin törkeästä rikoksesta, [aluetuomioistuimessa](#). Paikka määräytyy tavallisesti sen mukaan, missä rikos on tehty. Vastaajalle annetaan kirjallinen haaste.

Asia käsitellään julkisessa istunnossa joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta (seksuaalirikokset, valtiosalaisuuksien suojeleminen jne.).

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa asian käsittelee yksi tuomari, mutta tuomioistuimen puheenjohtaja voi vaatia, että asia käsitellään kollegiaalisesti kolmen ammattituomarin kokoonpanossa. Tuomari/kollegio ratkaisee asian.

Voivatko syytteet muuttua oikeudenkäynnin aikana?

Syyttäjä voi oikeudenkäynnin aikana muuttaa syytettä ankarammaksi tai lievemmäksi.

Jos syyttäjä lieventää syytettä, mutta asian tosiseikasto ei muutu, uusi syyte kirjataan oikeudenkäyntipöytäkirjaan.

Jos syytettä lievennetään, kun asian tosiseikasto on muuttunut, tai syytetä kovennetaan, vaikka tosiseikasto ei ole muuttunut, uusi syyte on kirjattava oikeudenkäyntipöytäkirjaan. Vastaaja voi pyytää, että syyte annetaan kirjallisena.

Jos syyttäjä koventaa syytettä sen takia, että on löytynyt uutta rikokseen liittyvää tosiseikastoa, tuomioistuin voi julistaa istuntotaun. Syyttäjän on esitettävä uusi syyte tuomioistuimelle kuukauden kuluessa.

Tiedot uudesta syytteestä lähetetään vastaajalle, puolustusasianajajalle, asianomistajalle ja tämän edustajalle. Samalla ilmoitetaan oikeudenkäyntipäivä.

Mitä tapahtuu, jos tunnustan syyllisyyteni joihinkin tai kaikkiin syytteisiin?

Jos vastaaja tunnustaa syyllisyytensä, lievemmän rangaistuksen soveltaminen on mahdollista. Sama koskee tilannetta, jossa syyllisyys tunnustetaan vain joidenkin syytekohtien osalta.

Jos vastaaja tunnustaa kaikki syytekohtat, asia voidaan käsitellä tutkimatta todistusaineistoa ja arvioimalla vain se näyttö, joka liittyy vastaajan henkilöön ja vahingonkorvauksiin. Tässä tapauksessa tuomioistuimen tuomioon voi hakea muutosta vain rajoitetusti.

Onko minun oltava läsnä oikeudenkäynnissä?

Vastaajan on oltava läsnä kaikissa tuomioistuinkäsittelyissä, kunnes tuomio on annettu. Vastaaja voi pyytää, että asia käsitellään ilman häntä, mutta siinä tapauksessa vastaajan edustajan on oltava läsnä.

Jos vastaaja on toisessa maassa, hänen sijaintiaan ei tunneta tai hänen läsnäolonsa tuomioistuimessa ei ole mahdollinen, asia voidaan käsitellä vastaajan poissa ollessa (*in absentia*).

Oikeudenkäyntiin ei ole mahdollista osallistua videoyhteydellä toisesta jäsenvaltiosta.

Onko minulla oikeudenkäynnissä tulkki?

Tuomioistuin järjestää vastaajalle tulkin.

Onko minulla oikeudenkäynnissä asianajaja?

Vastaaja ratkaisee itse asianajajan tarpeen. Seuraavissa olosuhteissa asianajaja on pakollinen:

Vastaaja on alaikäinen tai oikeustoimikelvoton taikka kärsii oppimisvaikeuksista.

Lääkinnällisistä pakkokeinoista on tehty päätös.

Vastaaja ei pysty käyttämään prosessuaalisia oikeuksiaan fyysisen tai henkisen vammaisuuden takia.

Vastaaja on lukutaidoton tai hänellä on niin alhainen koulutustaso, että hän ei pysty käyttämään prosessuaalisia oikeuksiaan.

Syyttäjän kanssa on aloitettu neuvottelut sopimuksesta.

Asia käsitellään vastaajan poissa ollessa.

Näissä tapauksissa vastaajalle nimitetään asianajaja, jonka vastaaja voi hylätä, ellei kyse ole lääkinnällisten pakkotoimien soveltamisesta. Vastaajalla on oikeus pyytää eri asianajaja.

Voinko puhua tuomioistuimessa?

Vastaajalla on oikeus antaa todistajanlausunto ja ilmaista mielipiteensä tuomioistuimessa. Vastaajalla ei ole velvollisuutta antaa todistajanlausuntoa, eikä vaikenemista voida pitää yhteistyöhaluttomuutena tuomioistuimen kanssa. Vastaajalla on oikeus antaa todistajanlausuntonsa kirjallisesti tuomioistuimelle, jossa se luetaan ääneen. Vastaajan ei tarvitse todistaa itseään vastaan. Vastaajan syyllisyyden osoittaminen on syyttäjän tehtävä.

Vastaajan ei ole pakko puhua totta. Häntä vastaan ei voida nostaa uutta syytettä sen takia, että hän on tarkoituksellisesti antanut vääran todistuksen tai kieltäytynyt todistamasta. Vastaajan käytös voidaan ottaa huomioon tuomiota määrättäessä, mutta sitä ei voida raskauttavana asianhaarana.

Mitkä ovat oikeuteni minua vastaan esitettävään todistusaineistoon nähden?

Vastaaja voi esittää tuomioistuinkäsittelyssä uusia todisteita alibinsa tueksi, rikosoikeudellisen vastuun poissulkemiseksi, syyllisyyden lieventämiseksi tai syyttäjän todisteiden kiistämiseksi.

Vastaajalla on oikeus esittää kysymyksiä todistajille ja uhrille ja oikeus pyytää kuultavaksi myös sellaisia todistajia, joita ei ole aiemmin kuultu. Hänellä on oikeus esittää asiakirjoja ja fyysisiä tai sähköisiä todisteita sekä pyytää tuomioistuinta hankkimaan esineitä tai asiakirjoja.

Vastaajalla on oikeus esittää todistusaineistoa koko tuomioistuinkäsittelyn ajan aina siihen hetkeen asti, jolloin tuomioistuin ilmoittaa, että asian tutkinta tuomioistuimessa on päättynyt.

Vastaajalla on oikeus käyttää yksityisetsivän palveluja. Tuomioistuin arvioi kaiken todistusaineiston kokonaisuudessaan, kun se tekee ratkaisunsa asiassa. Tuomioistuin tekee päätöksen vastaajan esittämien todistajien kutumisesta kuultavaksi sen jälkeen, kun se on pyytänyt oikeudenkäynnin muiden asianosaisten kannan. Jos pyyntö hylätään, vastaaja voi esittää sen uudelleen toistuvasti.

Vastaajalla ja hänen asianajajallaan on oikeus esittää kysymyksiä kaikille asiassa todistaville. Todistajanlausunnot analysoidaan puolustuksen loppulausunnossa, jonka vastaaja tai puolustusasianajaja esittää.

Otetaanko rikosrekisteritietoni huomioon oikeudenkäynnissä?

Tiedot rangaistuksista, joita ei ole suoritettu, otetaan huomioon. Myös tuomiot, jotka on poistettu rikosrekisteristä vanhenemissääntöjen takia, voidaan ottaa huomioon vastaajaa luonnehtivina tekijöinä. Aiemmat tuomiot otetaan huomioon, kun päätetään rangaistuksesta, myös vankeusrangaistuksesta.

Rikosrekisteritiedot tarkistetaan [EUTutkinnan](#) ja [EUSyntehtarkinnan](#) aikana, ja tiedot voidaan esittää tuomioistuinkäsittelyssä. Tuomioistuin ottaa rikosrekisterin huomioon antaessaan tuomion.

Lain mukaan on sallittua ottaa yhteyttä toisen jäsenvaltion toimivaltaisiin viranomaisiin ja pyytää heiltä tietoja aiemmista tuomioista siellä.

Mitä tapahtuu oikeudenkäynnin päätyttyä?

Tuomioistuin antaa joko vapauttavan tai langettavan tuomion. Se voi myös päättää, että rikosoikeudenkäynti lopetetaan, jos olosuhteet sitä edellyttävät. Näin voi käydä, jos syytteiden tueksi ei löydy riittävästi todistusaineistoa tai jos syyttäjää luopuu syyteistä.

Mahdolliset rangaistukset:

Vankeusrangaistus (3–15 vuotta, törkeissä rikoksissa enintään 20 vuotta tai elinkautinen)

Yhteisöpalvelus (40–280 tuntia)

Sakko (kuukauden minimipalkka 3–200-kertaisena)

Omaisuuksien takavarikointi (omaisuus takavarikoidaan korvauksetta ja se jää valtion haltuun)

Karkotus Latviasta (lisärangaistus: maahantulokielto 3–10 vuodeksi)

Oikeuksien rajoittaminen (lisärangaistus: liiketoimintakielto joidenkin tai kaikkien alojen osalta, ammatin- tai muun toiminnan harjoittamiskielto, viranhoidon kielto, lakisääteiden lupien epääminen, kesto 1–5 vuotta)

Ehdollinen rangaistus (1–3 vuotta)

Mikä on rikoksen uhrin (asianomistajan) rooli oikeudenkäynnissä?

Henkilö rekisteröidään asianomistajaksi tutkijan tai syyttäjän päätöksellä, jos henkilö on pyytänyt sitä kirjallisesti. Tuomioistuin voi rekisteröidä henkilön asianomistajaksi tuomioistuimen tutkintamenettelyn alkamiseen asti.

Asianomistaja voi hakea vahingonkorvauksia, esittää todistusaineistoa ja vaikuttaa asian käsittelyyn (sovittelu vastaajan kanssa, suostumus rangaistusta koskevaan syyttäjän sopimukseen jne.).

Asianomistaja esittää näkemyksensä rangaistuksesta ja vahingonkorvauksista oikeudenkäynnin aikana. Asianomistaja voi hakea muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ja muutoksenhakutuomioistuimen tuomioon.

Linkkejä

[EURikosprosessilaki](#) (*Kriminālprocesa likums*)

[EURikoslaki](#) (*Krimināllikums*)

[EURikosrekisterilaki](#) (*Sodu reģistra likums*)

[EURLaki kiinnotto- ja pidättämismenettelyistä](#) (*Aizturēto personu turēšanas kārtības likums*)

[EURLaki yksityisetsivätoiminnasta](#) (*Detektīvdarbības likums*)

[EURLatvian tuomioistuimet](#) (*Tiesas*)

Päivitetty viimeksi: 15/06/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.

Tämän sivun alkukielistä versiota [lv](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä

suomennetaan parhaillaan.

4 – Oikeuteni oikeudenkäynnin päätyttyä

Voinko hakea muutosta tuomioon?

Vastaajalla on oikeus hakea muutosta [EUEnsimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioon](#) kymmenen päivän kuluessa tuomion antamisesta.

Tuomioistuin voi jatkaa määräaikaan 20 päivällä.

Muutoksenhaku on osoitettava ylempään asteen tuomioistuimelle eli rikosasioita usean tuomarin kokoonpanossa käsittelevälle kollegiolle [EUAueltuomioistuimessa](#) tai [EUKorkeimman oikeuden](#) rikosjaostolle. Hakemus jätetään kuitenkin tuomion antaneeseen tuomioistuimeen.

Oikeudenkäynnin aikana tehtyihin kirjallisiin tai suullisiin päätöksiin ei ole mahdollista hakea erikseen muutosta. Niihin voi hakea muutosta vain tuomiota koskevan muutoksenhaun yhteydessä.

Vastaaja voi hakea tuomioon muutosta, jos hän katsoo, että tuomioistuimen ratkaisu on väärä: rangaistus on esimerkiksi liian ankara tai vastaajan toimintaa on tulkittu oikeudellisesti epäasianmukaisella tavalla (on sovellettu asiaankuulumatonta rikoslain pykälää tai kohtaa) jne.

Miten muutoksenhaku tapahtuu?

Jos vastaaja hakee tuomioon muutosta, sen täytäntöönpano keskeytetään. Jos vastaaja on muutoksenhaun aikaan vankilassa, muutoksenhaun tekemiseen varattu 10/20 päivän määräaika alkaa kuluu päivästä, jona tuomio on toimitettu vastaajalle kielellä, jota hän ymmärtää.

Jos vastaajalla on terveysongelmia tai perheeseen liittyviä olosuhteita, jotka saattavat edellyttää vastaajan vapauttamista vankilasta, hän voi pyytää

tarkistamaan vangitsemisperusteet. Tuomioistuimen ei kuitenkaan ole pakko hyväksyä tällaista pyyntöä.

Tuomioistuin ilmoittaa vastaajalle päivän, jona muutoksenhaun käsittely alkaa. Siihen ei ole määrätty erityistä määräaikaan, vaikka tuomioistuimet pyrkivät

käsittämään muutoksenhaut kohtuullisessa ajassa.

Vastaajalla on oikeus esittää muutoksenhaun yhteydessä uutta todistusaineistoa ja selittää, miksi sen tutkiminen on välttämätöntä ja miksi todisteita ei esitetty ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Vastaajalla on oikeus pyytää, että muutoksenhakutuomioistuin tutkii todistusaineiston, jos vastaaja katsoo sillä olevan merkitystä muutoksenhaun perustelujen kannalta.

Mitä muutoksenhakukäsittelyssä tapahtuu?

Seuraavat asianosaiset kutsutaan osallistumaan muutoksenhakukäsittelyyn: syyttäjät, kaikki henkilöt, jotka ovat hakeneet tuomioon muutosta, puolustuksen asianajajat/edustajat. Kolmen ammattituomarin ryhmä käsittelee muutoksenhaun.

Käsittelyssä tarkastellaan vain muutoksenhakua, ellei tuomioistuin epäile ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion perusteita.

Tuomioistuin voi ratkaista muutoksenhaun yhdellä seuraavista viidestä tavasta:

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio pidetään voimassa.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio kumotaan ja annetaan uusi tuomio.

Tuomio kumotaan osittain, ja annetaan uusi kyseiseen osaan liittyvä tuomio.

Tuomio kumotaan ja asian käsittely lopetetaan.

Tuomio kumotaan kokonaan tai osittain, ja asia palautetaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle uutta käsittelyä varten.

Mitä tapahtuu, jos muutoksenhaku hyväksytään / muutoksenhakua ei hyväksytä?

Jos muutoksenhaku hyväksytään, eikä mikään muu asianosainen (syyttäjät/asianomistaja) hae muutoksenhakutuomioistuimen tuomioon muutosta kassaatiomenettelyllä, tuomio tulee voimaan.

Jos muutoksenhakua ei hyväksytä, vastaajalla on oikeus hakea muutoksenhakutuomioistuimen tuomioon muutosta kassaatiomenettelyllä [korkeimman oikeuden senaatin rikososastolta](#). Kassaatiohakemus on jätettävä kymmenen päivän kuluessa muutoksenhakutuomioistuimen tuomion saamisesta.

Tuomioistuin voi jatkaa määräaikaan 20 päivällä.

Vastaajalla on oikeus saada korvausta, jos hänet vapautetaan tai jos asian käsittely lopetetaan oikeudellisesta syystä.

Jos muutoksenhaku hyväksytään, tieto tuomiosta säilytetään [Latvian sisäasiainministeriön tietokeskuksessa](#) (*lekšļietu ministrijas Informācijas centrs*).

Kassaatiohakemuksen tekemiselle on asetettu hyvin tiukat edellytykset: vastaajan on todistettava, että rikoslakia tai rikosprosessilakia on olennaisesti rikottu.

Tietyissä tapauksissa vastaajalla on oikeus vaatia rikosoikeudenkäynnin uudelleen avaamista, jos uusia tosiseikkoja tulee tietoon sen jälkeen, kun tuomio on tullut voimaan. Tällaista ylimääräistä muutoksenhakua ei koske mikään määräaika.

Tietyissä tapauksissa (jos rikoslakia/rikosprosessilakia on olennaisesti rikottu) puolustusasianajaja voi hakea lainvoimaisen tuomion tarkistamista, vaikka vastaaja ei olisikaan tehnyt kassaatiohakemusta. Tällaisen hakemuksen tekemiselle ei ole asetettu määräaika.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio tulee voimaan ja on lopullinen, jos siihen ei ole haettu muutosta muutoksenhaku- tai kassaatiomenettelyllä. Muutoksenhakutuomioistuimen tuomio tulee voimaan ja on lopullinen, jos siihen ei ole haettu muutosta kassaatiomenettelyllä.

Kassaatiotuomioistuimen tuomio tulee voimaan ja on lopullinen päivänä, jona asia on käsitelty.

Olen toisen jäsenvaltion kansalainen. Voidaanko minut palauttaa kotimaahan oikeudenkäynnin jälkeen?

Vankeusrangaistukseen tuomittu vastaaja voidaan palauttaa kotimaahan oikeudenkäynnin jälkeen, jos vastaajan kotimaan toimivaltainen viranomainen on pyytänyt vastaajan luovuttamista ja [Latvian valtakunnansyyttäjänvirasto](#) (*Ģenerālprokuratūra*) on suostunut siihen, tai päinvastoin – jos valtakunnansyyttäjänvirasto on pyytänyt vastaajan kotimaata ottamaan vastaajan kärsimään rangaistusta kotimaassaan. Siirto ei ole automaattinen.

Siirron edellytykset:

Vastaaja on sen valtion kansalainen, jossa rangaistus kärsitään.

Tuomioistuimen tuomio on lainvoimainen.

Rangaistuksesta on kärsimättä vähintään kuusi kuukautta.

Rikos määritellään rikokseksi myös vastaajan kotimaassa.

Vastaaja ilmoittaa toivovansa voida kärsiä rangaistuksen omassa kotimaassaan, tai hän antaa siirrolle suostumuksensa.

Vankeinhoitohallinto ilmoittaa kymmenen päivän kuluessa tuomion täytäntöönpanoa koskevan määräyksen saamisesta vastaajalle tämän oikeudesta hakea siirtoa. Pyyntö on esitettävä kirjallisesti Latvian valtakunnansyyttäjänvirastolle.

Jos vastaaja ei halua kärsiä rangaistusta omassa kotimaassaan tai hän ei suostu kotimaansa viranomaisten asiaa koskevaan pyyntöön, hänen on esitettävä kieltäytyminen kirjallisesti Latvian valtakunnansyyttäjänvirastolle. Siirtopyyntö on käsiteltävä kymmenen päivän kuluessa.

Syytetty ja tuomiota koskevat tiedot

Tiedot vastaajan Latviassa saamista tuomioista säilytetään ilman tämän suostumusta [Latvian sisäasiainministeriön tietokeskuksen](#) ajankohtaisessa rekisteritietokannassa, kunnes tuomio vanhenee tai se kumotaan. Hallinnollista rangaistusta koskeva tieto säilytetään rekisterissä yhden vuoden ajan sen suorittamisen jälkeen, minkä jälkeen se siirretään rekisterin arkistotietokantaan. Tietojen säilyttämistä ei voi riitauttaa.

Linkkejä

[Rikosprosessilaki](#) (*Kriminālprocesa likums*)

[Rikoslaki](#) (*Krimināllikums*)

[Latvian tuomioistuimet](#) (*Tiesas*)

[Rikosrekisterilaki](#) (*Sodu reģistra likums*)

[Laki tuomioistuin käsittelystä vastaavan asianosaisen vahingonkorvausvelvollisuudesta](#) (*Par izziņas izdarītāja, prokurora vai tiesneša nelikumīgas vai nepamatotas rīcības rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu*)

Päivitetty viimeksi: 15/06/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.

5 – Liikenne rikkomukset

Miten käsitellään vähäisiä liikenne rikkomuksia?

Jos henkilö on ajanut ylinopeutta enintään 20 km/t, [poliisi](#) voi antaa tälle varoituksen tai viiden latin (LVL) sakon. Nopeusrajoitus on kaupungeissa 50 km/t ja kaupunkien ulkopuolella 90 km/t.

Jos ylinopeus on 21–30 km/t, poliisi antaa varoituksen tai 20 latin sakon.

Sakon määrä on sitä suurempi, mitä suurempi on ylinopeus, ja se voi enimmillään olla 300 latia. Tällöin siihen liittyy kolmesta kuuteen kuukauden mittainen ajokielto.

Pysäköintirikkomuksesta poliisi voi antaa 20 latin sakon.

Jos henkilöllä ei ole ajon aikana mukanaan ajokorttia, auton rekisteriotetta tai katsastustodistusta jne., poliisi voi antaa varoituksen tai kahden latin sakon.

Jos henkilö ajaa ilman ajovaloja päiväsaikaan, poliisi voi antaa varoituksen tai viiden latin sakon. Poliisi voi antaa samasta rikkomuksesta pimeään aikaan tai huonon näkyvyyden vallitessa 30 latin sakon.

Jos kuljettaja tai matkustaja ei käytä turvavyötä ajon aikana, poliisi voi antaa varoituksen tai 20 latin sakon.

Poliisi laatii rikkomuksesta raportin ja voi päättää rangaistuksesta paikan päällä. Rangaistukseen voi hakea muutosta ylemmältä viranomaiselta yhden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiannosta. Muutoksenhakuun saadusta päätöksestä voi edelleen valittaa [hallinnolliseen alioikeuteen](#) (*Administratīvā rajona tiesa*). Valitus on tehtävä yhden kuukauden kuluessa.

Kunnallinen poliisi käsittelee jalankulkijoiden liikenerikkomukset. Sakko voi olla 5–20 latia. Päätöksestä voi valittaa hallinnolliseen alioikeuteen yhden kuukauden kuluessa.

Jos henkilö on ajanut autoa alkoholin vaikutuksen alaisena siten, että veren alkoholipitoisuus on 0,2–0,5 promillea ja hänellä on ollut ajokortti alle kahden vuoden ajan, poliisi tai alioikeuden tuomari voi määrätä 100–200 latin sakon ja kolmen kuukauden ajokiellon. Päätöksestä voi valittaa yhden kuukauden kuluessa ylemmälle viranomaiselle ja tämän jälkeen hallinnolliseen alioikeuteen, jos kyse on poliisin määräämästä sakosta, ja hallinnolliseen [aluetuomioistuimeen](#) (*Administratīvā apgabaltiesa*), jos kyse on tuomarin määräämästä sakkorangaistuksesta.

Merkittävätkö tällaiset rikkomukset rikosrekisteriin?

Hallinnolliset rangaistukset merkitään rikosrekisteriin. Tiedot tallennetaan ilman henkilön suostumusta [Latvian sisäasiainministeriön tietokeskuksen](#) (*l Lekšlietu ministrijas Informācijas centrs*) ajankohtaiseen rekisteritietokantaan yhdeksi vuodeksi rangaistuksen suorittamisen jälkeen, minkä jälkeen tiedot siirretään rekisterin arkistotietokantaan.

Linkkejä

[Tieliikennelaki](#) (*Ceļu satiksmes noteikumi*)

[Laki hallinnollisista rikkomuksista](#) (*Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss*)

[Hallintomenettelylaki](#) (*Administratīvā procesa likums*)

[Poliisilaki](#) (*Par policiju*)

[Rikosrekisterilaki](#) (*Sodu reģistra likums*)

[Valtiollinen poliisi](#) (*Valsts policija*)

[Liikenneturvallisuusvirasto](#) (*Ceļu satiksmes drošības direkcija*)

Päivitetty viimeksi: 15/06/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.